

Morometii, de Marin Preda - volumul al doilea

Epica volumului al doilea se ordoneaza in functie de doua evenimente: reforma agrara din 1945 si transformarea socialista a agriculturii de dupa 1949.

Conflictul dintre Ilie Moromete si fiii sai trece in plan secund. Conflictul principal este acum de natura ideologica, vizand contradictia dintre o mentalitate taraneasca, arhaica si o mentalitate noua, socialista.

In centrul romanului pare a nu se mai afla Ilie Moromete. Locul lui este luat de Niculae, convertit la noua "religie", devenit activist de partid. In aceasta calitate, el va coordona campania de seceris din satul natal. Acest eveniment devine prilej de dezvaluire a noilor realitati, taranesti. Satul patriarhal cu agricultura antarahica se transforma, si odata cu el se schimba si oamenii care trec intr-un con de umbra, locul celor vechi fiind luat de figuri noi. Naratorul observa ca satul se transformase intr-o groapa din care ieseau la intervale figuri necunoscute. Sunt cei pe care se sprijina noul regim, cei dornici de parvenire: Isosica, Bila, Zdrocanu.

O mare parte din acest volum se consuma in dialoguri reale sau imaginare intre tata si fiu. Tatal, aparator al vechii societati, pe care o considera coerenta, armonizanta, cu esenta oamenilor, se opune fiului. Acesta doreste sa-i demonstreze caracterul evoluat al acelei societati care ar fi inferioara celei noi.

Volumul al doilea are un altfel de epic decat cel din tatal. Marin Preda scrie aici mai estetic, succesiunea intamplarilor este mai rapida, prozatorul nu mai insista asupra unor scene decat foarte rar.

Cea mai semnificanta scena a romanului este cea in care Moromete isi rosteste monologul de aparare a vechii randuiri taranesti: "Pana in clipa din urma omul e dator sa tina la rostul lui, chit ca rostul asta cine stie ce s-o alege de el". Ilie Moromete nu dispare de fapt din roman, evolutia lui ilustreaza drama idealismului moral taranesc. Discutiile despre politica, continua si ele, dar intr-un cardu restrans. Tinta ironiei lui Moromete nu mai sunt Tudor Balosu sau fiul sau, Victor ci Bila, Isosica, Manta rosie si Onabei. Acestea sunt figurile noi ale satului, care incearca sa ia locul autoritatilor si, impinsi de noua istorie irationala si neselectiva, chiar reuses. Ei sunt reprezentantii fortei obscure care distruge valorile satului traditional. Niculae va descoperi ca aceasta noua religie careia i se inchina, este de fapt, o politica a jocurilor de culise, careia ii poti deveni victima fara sa vrei. De fapt, Niculae ii este acestei religii victima, chiar mai mult decat tatal sau.

Ilie Moromete incearca sa isi aduca baietii acasa dar influentele si promisiunile nu-i vor convinge. Ceea ce face pentru baieti are insa ca efect plecarea Catrinei, care devine o figura mai pregnantata decat in primul volum.

Despartirea de Moromete este rodul acumularii nemulțumirilor ei, Catrina dezvalandu-se acum plina de indarjire si neinfriata. Pe lanaga Moromete nu mai ramane decat Tita. Batranul, dupa un

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

scurt moment de revitalizare (dragostea pentru Tita) sufera o degradare fizica evidenta. Agonia lui este lenta si aparent lipsita de maretie. El este purtat in roaba de nepotul sau Sande si moare spunand totusi doctorului : "Domnule, eu totdeauna am dus o viata independenta". Aici autocaracterizarea scoate in evidenta libertatea individului in ciuda constrangerilor istoriei. Victoria lui Moromete are loc, pe plan simbolic. Niculae, lovit si el de istorie, nu-si gaseste linistea pana cand nu isi regaseste tatal, in plan imaginar, in viata "de sub ochi", in vis. Ei se impaca in vis.

Daca primul volum era centrat pe trei scene mari (cina, prisma, secerisul), cel de-al doilea volum este o aglomerare de fapte si figuri care si-au pierdut orice semnificatie ritualica. Cu termenii lui Mircea Eliade, lumea Morometilor, sacra in primul volum, aluneca in cel de-al doilea volum in mod tragic, in profan. Este adevarat ca nu dispare preocuparea scriitorului pentru realitatea spirituala a satului. El descrie aici: bobicul, splatul picioarelor de Rusalii, inmormantarea, parastasul, pregatirile pentru secerat. Viata, in general, este insa lipsita de forta reala a vechilor valori morale si de rabdarea timpului.

"Morometii" este un roman al deruralizarii satului. Criza ordinii sociale se reflecta in criza valorilor morale, in criza unei familii, in criza comunicarii.

Din romanul unui destin, "Morometii" devine romanul unei colectivitati (satul) si al unei civilizatii sanctionate de istorie.